

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Marcus 6, 30 - 44
Middagdienst

Broeders en zusters,

- 1 Votum**
- 2 Zegengroet**
- 3 Zingen : Psalm 104 : 1 en 4 (de God van hemel en aarde bezingen)**
- 4 Gebed voor de opening van het Woord**
- 5 Schriftlezing : Marcus 6 : 6b - 29**
- 6 Zingen : Psalm 21 : 1, 6 en 7 (de zorg van de Here voor zijn knecht)**
- 7 Tekst : Marcus 6 : 30 - 44**
- 8 Zingen : Psalm 122 : 2 en 3 (rust vinden in 't huis van God)**
- 9 Geloofsbelijdenis op de wijs van Gezang 179b**
- 10 Dankzegging en gebed (evangelisatieproject)**
- 11 Inzameling van de offergaven**
- 12 Slotzang : Gezang 57 : 1 - 3 (Jezus ons hemels voedsel)**
- 13 Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

We willen vanmiddag stilstaan bij een bekende geschiedenis uit het leven van de Heer Jezus. Veel kinderen zullen dit verhaal ook al wel kennen. Doordat papa of mama het thuis heeft voorgelezen of omdat de juf op school het heeft verteld. De Heer Jezus geeft duizenden mensen te eten terwijl Hij maar vijf broden en twee vissen heeft om uit te delen. Dat is inderdaad in het kort de omschrijving van het wonder. Een wonder dat opnieuw de grootheid en macht van de Heer Jezus laat zien. Maar we doen geen recht aan de Heer als we dat tot kern maken van zijn optreden in deze geschiedenis. **[Meer dan wonder]** Want hier is veel meer aan de hand. Wat ook duidelijk blijkt uit de beschrijving die Marcus in zijn evangelie geeft. Zoals zo vaak geeft Marcus de meest uitgebreide omschrijving van het gebeuren. Een omschrijving die waarschijnlijk is opgetekend uit de mond van de apostel Petrus.

Waar het ten diepste om gaat wordt zichtbaar als we letten op datgene wat aan het wonder vooraf ging. En dan zien we gevoelens bij de apostelen die wij ook in bepaalde periodes van onze leven kennen. Namelijk het gevoel dat je maar aan het werk bent en geen moment rust hebt. Ouders met jonge kinderen kunnen dergelijke gevoelens hebben. Mensen met een heel drukke baan. Ambtsdragers lopen ook nog wel eens met zulke gevoelens rond. Want wat was er gebeurd? We hebben in vers 6 en verder gelezen hoe de Heer Jezus de twaalf apostelen twee aan twee er op uit had gestuurd om het goede nieuws bekend te maken van het Koninkrijk van de hemel. Een Koninkrijk dat dichtbij was gekomen nu de Zoon van God mens was geworden en in hun midden leefde. Jezus had ze daarbij de macht gegeven over onreine geesten en ze mochten ook veel zieken genezen. Door deze wonderen onderstreepte de Here dat de woorden die ze spraken waar waren. Zo zette God als het ware zijn handtekening onder de boodschap die ze overal bekend maakten.

Het was ongetwijfeld een heel enerverende tijd geweest voor de twaalf. Want Jezus had uitdrukkelijk tegen hen gezegd dat ze niets mee mochten nemen voor onderweg. Wat natuurlijk heel vreemd is. Want, jongens en meisjes, als jullie een dagje naar het strand gaan, dan nemen jullie natuurlijk eten en drinken mee. Maar de apostelen mochten niets meenemen. Ze moesten leven van wat de mensen hun zouden geven. Dus ze moesten maar afwachten of mensen hen eten en drinken zouden willen geven. Of mensen hen

zouden uitnodigen om bij hen te slapen. Niks was zeker. Ze moesten elke keer maar weer afwachten wat de Here hun zou geven. Je hoeft niet veel fantasie te hebben om te bedenken dat die reis heel spannend is geweest en behoorlijk wat energie heeft gevraagd. **[Behoeftte aan rust]** De Heer Jezus heeft dat waarschijnlijk aan ze gezien en zegt dan ook in vers 31: 'Ga nu mee naar een eenzame plaats om alleen te zijn en een tijdje uit te rusten.'

We zien hier dus dat de Heer Jezus nadrukkelijk rekening houdt met de beperkte draagkracht van mensen. Er is helemaal niets mis mee om je beperkingen te erkennen om te voorkomen dat je jezelf over de kop werkt. Natuurlijk moeten we daar ook niet al te krampachtig mee omgaan. Het is helemaal niet erg om een keer moe te zijn van het werk of soms een stap extra te doen, zoals we dat ook in deze geschiedenis nog zullen zien. Maar het getuigt ook van wijsheid om een van tijd tot tijd rust te nemen. De Heer Jezus deed dat zelf ook. Ook Hij trok zich geregeld terug. Terug om op krachten te komen bij zijn Vader.

Zo vaart Jezus met de apostelen weg naar een afgelegen plaats om daar tot rust te komen. Het plan valt alleen in duigen, want de mensen die steeds Jezus volgen hebben gezien hoe Hij per boot is vertrokken. Allerlei mensen horen hiervan en de mensen vertrekken haastig uit hun steden en gaan over land naar de plek waar Jezus waarschijnlijk weer aan land zal komen. Wat voor gevoelens zullen Jezus en de apostelen hebben als ze bij het naderen van de oever die mensenmassa zien staan? **[Geen rust]** We zouden ons kunnen voorstellen dat ze gebaald zouden hebben, omdat de rust waar ze zo naar verlangden hun blijkbaar niet gegund werd. Misschien hadden sommige apostelen wel het idee om weer weg te varen van de oever. Weg bij die mensen! Maar het mooie van de Heer Jezus is dat Hij zich verplaatst in deze mensen en hun nood ziet. Hij heeft dus niet alleen oog voor zijn eigen verlangens, maar Hij ook voor die van deze mensen. En het feit dat zoveel mensen Hem staan op te wachten, raakt Hem in zijn hart. Want het feit dat al die mensen daar staan, geeft hun nood aan. Ze zijn zo hard op zoek naar troost en richting in hun leven, dat ze bereid zijn hele stukken te voet te lopen, om maar door Jezus onderwezen te kunnen worden. Jezus voelt medelijden met hen. **[Schapen zonder herder]** Hij ziet deze mensen als schapen zonder herders. Als mensen op zoek naar voedsel voor hun hart. Mensen om zoek naar iets dat hun leven kan verfrissen. Mensen op zoek naar bescherming en veiligheid. Mensen op zoek naar een leider die het goed

met hen voor heeft en die ze werkelijk verder helpt in het leven. Jezus stuurt de mensen dan ook niet weg. Ook vaart Hij niet zelf weg. Nee, Hij onderwijst ze langdurig. Dus het was maar niet een preek van een half uur, maar de Heer heeft de mensen waarschijnlijk uren lang onderwijs gegeven in de dingen van het Koninkrijk van de hemel.

Toen er al veel tijd voorbij gegaan was, kwamen de leerlingen naar Jezus toe. Ze vinden het tijd worden dat Jezus de mensen weg stuurt. Want het wordt al laat en de mensen hebben al die tijd niet of nauwelijks gegeten. Want ze waren haastig uit hun steden vertrokken en zullen nooit veel hebben meegenomen en nu waren ze daar al zo lang op de eenzame plaats bij elkaar. Willen die mensen nog wat eten kunnen kopen, dan werd het tijd om ze weg te sturen. Of de leerlingen puur het belang van deze mensen op het oog hadden of daarbij ook aan de rust dachten waar ze zo naar verlangden, is niet duidelijk.

[Tijd voor eten] Het is goed denkbaar dat ze uitzagen naar wat rust en de mogelijkheid om ook zelf wat te kunnen eten. Want volgens vers 31 kwamen ze ook nauwelijks zelf aan eten toe. Want daar staat dat er voortdurend mensen kwamen en gingen, zodat ze zelfs niet de kans kregen om te eten. Dus laten we de discipelen maar niet veroordelen als in deze opdracht ook wat eigen belang zat. Want er is op zich niets mis mee om op een gegeven moment ook zelf wat te willen eten en uit te rusten.

Mochten ze gehoopt hebben dat ze eindelijk wat rust zouden krijgen, dan komen ze vervolgens bedrogen uit. Want Jezus geeft ze een opdracht die ongetwijfeld de nodige stress bij ze heeft opgeroepen. Want Hij zegt dat zij de mensen maar te eten moeten geven. Want is dat nu voor opdracht, moeten ze gedacht hebben. **[Zorg voor de maal-**

tijd] Hoe zullen zij al die mensen ooit te eten kunnen geven? Dat is onmogelijk. Ze maken even een snelle rekensom en vragen Jezus dan of ze voor twee honderd denarie brood moeten gaan kopen. Tweehonderd denarie dat is het loon van tweehonderd werkdagen. Dat is een enorm bedrag. Een modaal inkomen is vandaag ongeveer € 100,00 per dag. Dus vertaalt naar onze tijd zou dat voor € 20.000,00 aan brood zijn. Ik denk niet dat veel winkels dat op de plank hebben liggen. Nu verdienen we vandaag de dag wel meer dan vroeger per dag, maar toch. Het is al een probleem om voor € 2000,00 brood te kopen. Jezus geeft ze een onmogelijke opdracht. Denken ze. Want de Heer zal ze straks laten zien dat deze opdracht helemaal niet onmogelijk is, als ze de oplossing maar in de goede richting zoeken. Nu zoeken ze de opdracht bij het menselijke. Ze denken in termen van het stoffelijke. In termen van geld, brood en aantallen. Wat dat betreft heb-

ben ze nog niet zo veel geleerd van hun tocht door de dorpen en steden waar ze de blijde boodschap van het Koninkrijk van God hebben verkondigd. Waar we op zich niet al te verbaasd over moeten zijn. Want ook wij denken vaak eerst in menselijke maat. In wat we zelf of met behulp van andere mensen zouden kunnen doen. Zo laat Jezus de apostelen hun eigen onvermogen ervaren.

Om daarna op zichzelf te wijzen. Hij vraagt de apostelen wat ze bij zich hadden. Nadat ze wat rond gevraagd hebben, vinden ze een jongen met vijf broodkoeken en twee vis-sen. Deze geven ze aan de Heer Jezus. Dat is absoluut toereikend om al die hongerige monden te voeden. Maar Jezus lijkt daar niet mee te zitten. *[Jezus is oplossing]* Want Hij geeft de leerlingen de opdracht om de mensen in groepen van honderd en groepen van vijftig te laten zitten. Zoals wij het in onze vertaling lezen lijkt het om zomaar groepen van honderd en groepen van vijftig te gaan. Maar het woord dat de Heer gebruikt voor deze 'groepen' betekent letterlijk 'drinkgelag' of 'feestelijk diner'. Het woord dat vertaald is met 'zitten', wordt normaal gebruikt voor het 'aanliggen' aan een maaltijd. En de mensen gaan in het groene gras zitten. Marcus vermeldt dit er apart bij. Want groene weides zie je niet zoveel in Palestina. Zo'n heerlijk frisse groene weide geeft een extra feestelijke tint aan de maaltijd. Blijkbaar vond deze maaltijd in het voorjaar plaats. Als je dit zo overziet, organiseert Jezus een feestelijk diner, waarbij aanliggende feestgangers een soort tafelgemeenschap met elkaar vormen. 'Een merkwaardige voorbereiding terwijl er maar vijf broden en twee vissen te eten zijn. Daar hoeft je niet zoveel voor uit de kast te halen. Als je geluk hebt krijg je nog een kruimel, maar voor de meeste mensen zal er niets zijn.' Zo zal menigeen wel gedacht hebben.

Maar Jezus Christus weet precies wat Hij doet. Want Hij weet als geen ander hoeveel Hij te bieden heeft. Hij weet hoe onuitputtelijke de bron van zijn liefde, wijsheid en macht is. Verder maakt Hij duidelijk dat Hij dit werk in verbondenheid met zijn hemelse Vader doet. Want Hij slaat zijn ogen op naar de hemel en sprak daarbij het zegengebied uit. En daarna begon Jezus het brood te breken. Hij brak een stuk brood af en weer brak Hij een stuk brood af en weer brak Hij een stuk brood af, en weer, en weer, en weer. En het hield niet op. Hij kon breken, breken en nog eens breken. En de leerlingen die van Jezus de in hun ogen onmogelijke opdracht hadden gekregen om de mensen te eten te geven, blijken nu plotseling wel in staat om deze opdracht uit te voeren. *[Ieder-een verzadigd]* Niet door eigen kracht of menselijke inspanning, maar door het werk

van hun Heer Jezus Christus. Door zijn kracht en zorg kunnen ze dingen doen, die ze nooit uit zichzelf hadden kunnen doen. En de ene groep krijgt zo voldoende brood en vis en de volgende en de volgende. Totdat uiteindelijk iedere groep genoeg te eten heeft ontvangen en iedereen verzadigd is. Iedereen at en werd verzadigd, zo lezen we.

En nadat iedereen verzadigd was, werd het overgebleven voedsel opgehaald. Want uiteindelijk was er nog meer voedsel over dan wat er in het begin was geweest. Twaalf manden konden ze vullen met het overgebleven brood. En ook de leerlingen konden hadden kunnen eten. Eindelijk. Zij vinden eindelijk dus rust in Jezus' goddelijke zorg voor hen en voor de mensen waaronder zij als apostelen een taak hebben. Deze rust voor korte tijd is bij uitstek geschikt om hen toe te rusten voor hun verder werk in opdracht van hun Heer Jezus Christus. Hun werk ten behoeve van deze schapen zonder herder.

Zo toont Jezus van Nazareth de goede herder die de dwalende schapen van Israël op een frisse groene weide voedt met vijf broden en twee vissen. **[Goede Herder]** Die als een goede herder de kinderen van Israël onderwijst en de weg wijst in de leven. Zijn stok en zijn staf willen hen vertroosten en beschermen. En zo laat Jezus Christus de kring van zijn apostelen zien dat ze bij de uitvoering van hun taak niet moeten vertrouwen op mensen, maar op hun Heer Jezus Christus. Niets is te groot of te moeilijk voor Hem. Hij zal ze voorzien van alles wat ze nodig hebben voor hun taak. Ze zullen niet met lege handen hoeven te staan wanneer ze straks voor de gemeente moeten zorgen. Christus zal ze alles geven wat ze nodig hebben om voor de kudde te zorgen. Zolang ze maar hun eigen voedsel bij Jezus Christus zoeken, zullen ze altijd voedsel hebben om uit te delen. Want de liefde en het Woord wordt niet minder als je ervan uitdeelt. Het raakt nooit op, maar het zal zich vermenigvuldigen en uitbreiden en nog blijft er over.

Is dat niet een heerlijk bemoedigende boodschap broeders en zusters, jongens en meisjes. **[Wie wil uitdelen]** Voordat we gaan uitdelen, moeten we ons eerst laten voeden. U hoeft niet uit de bron van uw eigen liefde en wijsheid te putten. Want die bron valt binnen de kortste keren droog. Maar als u put uit wat Christus u eerst geeft, dat droogt u niet op, maar zullen er blijvend stromen van levend water uit u vloeien. Dat is de goede volgorde. Ja, dat is de enige goede volgorde. Dus als u het gevoel hebt dat uw steeds meer op raakt en steeds meer aan het einde van uw kracht komt is dat de eerste vraag

die u uzelf moet stellen: in hoeverre laat ik me nog door de Heilige Geest vullen met Gods liefde en wijsheid.

Amen